

2016-10-03

100-2709-2016

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

Yttrande angående delbetänkandet om "Regional indelning-tre nya län" från Indelningskommittén

Länsstyrelsen Blekinge lämnar här yttrande på de delar av betänkandet som har betydelse för länet och för Länsstyrelsens verksamhet.

Sammanfattning

Sverige behöver rustas på många sätt för att stå starkt i den globala konkurrensen, samtidigt som hållbar utveckling och social sammanhållning måste gå hand i hand med tillväxt och utveckling i hela landet. Det är viktigt att genomgripande och nödvändiga reformer av vår förvaltningspolitiska modell sker med tillräckligt tid för analys och förankring. För att säkerställa den statliga samordningen av många olika samhällsintressen och en hållbar utveckling behöver den statliga regionala förvaltningen gå i takt med andra förändringar i den regionala styrningen. De "nya" länsstyrelsernas roll och ansvar behöver därför förtydligas i länsstyrelsernas instruktion.

Det hade varit önskvärt om förslaget om indelning omfattat hela riket och därmed en nationell helhetslösning.

Ny länsindelning

Länsstyrelsen Blekinge lämnar inga synpunkter på förslaget att dela in landet i sex län eller på det mer detaljerade förslaget för tre av dessa län men vill uttrycka en oro för konsekvenserna av en fortsatt asymmetrisk regional organisation om förändringarna sker i två steg. Det hade varit önskvärt om förslaget om indelning omfattat hela riket och därmed en nationell helhetslösning. Med nuvarande förslag återstår oklarheter om den regionala indelningen för den sydöstra delen av landet.

Tidplan

Förslaget till ny indelning av Sverige i sex län, genomförd i två steg, innebär att delar av landet till en början inte omfattas av den nya indelningen. Länsstyrelsen Blekinge vill betona att det finns en risk för att den föreslagna tidplanen med stegvisa förändringarna leder till en obalans mellan de tre nya länen och de kvarvarande länen. Detta riskerar att skapa en än mer asymmetrisk organisation av länsstyrelserna. I detta sammanhang är det också relevant att ta hänsyn till arbetsmiljö och risken att många kompetenta medarbetare söker sig från länsstyrelserna om det blir en lång period med oro och oklarhet om hur den regionala organisationen av de kvarvarande delarna kommer att utformas.

2016-10-03

100-2709-2016

Behov av flera lokala kontor

Vid en ny länsindelning och sammanslagning av flera län är det av stor vikt att länsstyrelserna finns representerade på flera platser än i de nya residensstäderna. Detta för att möjliggöra den närhet till medborgarna och den lokalkännedom som annars kan vara svår att upprätthålla i de nya stora regionerna. Länsstyrelsen Blekinge vill därför lyfta fram vikten av att ett länsstyrelsekontor finns kvar i Blekinge-delen av den nya föreslagna regionen för att bibehålla kompetens och kännedom om lokala förhållanden, vilket är avgörande för en korrekt och rättssäker hantering och beslut i många ärenden.

Det är dessutom så att Karlskrona är ett centrum för flera statliga verksamheter som t.ex. Boverket, Kustbevakningen och Försvaret. Det är mycket viktigt att slå vakt om och utveckla detta myndighetskluster. Det har bland annat inneburit stora möjligheter till både samverkan och kompetensutbyte samt en gemensam arbetsmarknad för statliga tjänstemän. Länsstyrelsen föreslår att Regeringen tydligt uttalar att Karlskrona i framtiden ska vara en av det nya länets verksamhetsorter. Karlskrona med omnejd är utifrån detta även en mycket lämplig ort för tillkommande eller omlokaliserade myndigheter.

Andra statliga myndigheter med regional organisation

Länsstyrelsen Blekinge instämmer med kommitténs bedömning att relevanta statliga myndigheter, med regional organisation, bör ha samma regionala indelning som den föreslagna nya länsindelningen där det är möjligt. Samordning och samverkan inom länet försvåras annars. Som ett exempel ingår Blekinge i Polismyndighetens Region Syd som består av Kalmar, Kronoberg, Blekinge och Skåne län. Region Syd är sedan indelad i fem polisområden där Blekinge har blivit uppdelat på två polisområden. Detta är ingen bra lösning för Blekinge som helhet eftersom kontakter måste ske med två olika områdeskontor. De statliga myndigheternas regionala indelning bör stämma överens med den nya länsindelningen och inte dela länen i nya gränsdragningar.

Länsstyrelsernas uppdrag att samordna staten

Länsstyrelsen Blekinge instämmer även med Indelningskommitténs bedömning att ”länsstyrelsernas uppdrag att samordna staten regionalt bör förtydligas och förstärkas. Länsstyrelsernas roll i det regionala tillväxtarbetet bör förtydligas.....” Länsstyrelsernas roll att stå för ett helhetstänkande samt att bevaka och väga samman flera samhällsintressen blir allt viktigare och bör därför både förtydligas och förstärkas för att borga för en hållbar utveckling och tillväxt i hela landet.

Regionalt utvecklingsansvar är mer än bara regional tillväxt. Det finns också målsättningar för miljö och social hållbarhet som har stor betydelse för utvecklingen i en region och där länsstyrelserna har omfattande uppdrag och en bred expertkunskap. Egentligen syftar i stort sett allt arbete som länsstyrelserna utför till en regional utveckling och en hållbar tillväxt. Det är därför viktigt att det finns ett systemtänkande för att uppnå en hållbar regional tillväxt på lång sikt. Idag arbetar Länsstyrelsen brett till exempel genom regionala strategier och åtgärdsprogram för miljö kvalitetsmålen samt Klimat och energi. Länsstyrelsen leder även länets klimatsamverkan. Arbetet med strategier och åtgärdsprogram samt att engagera olika aktörer i frågorna är mycket viktigt för att kunna skapa en hållbar tillväxt. Frågorna måste gå hand i hand. Länsstyrelsen anser därför, liksom kommittén, att det är viktigt att länsstyrelserna får en tydlig roll i att samordna staten regionalt för att möta den organisation som har utvecklingsansvaret. Det är en förutsättning för att garantera att hänsyn tas till olika samhällsintressen i det regionala utvecklingsarbetet.

2016-10-03

100-2709-2016

Att lägga det regionala utvecklingsuppdraget på landstingen, med direktvalda fullmäktige, kan leda till att statens roll och möjlighet att styra den regionala nivån försvagas. För länsstyrelserna innebär förslaget om nya storlän, med starkt regionalt självstyre och många primärkommuner, att kontakter med primärkommunerna riskerar att försvåras och att samverkan med kommunsektorn i ökad utsträckning kan komma att ske via regionala företrädare. *Det är därför av stor vikt att länsstyrelsernas samordningsuppdrag tydligt regleras i de "nya" länsstyrelsernas instruktion.* Exempel på samhällsutmaningar som kräver ökad snarare än minskad statlig samordning är:

- Ett effektivt mottagande av asylsökande och nyanlända med snabb integration
- En smart klimat- och energiomställning för att uppnå klimatmålen
- Utmaningen att uppnå miljö kvalitetsmålen till 2020
- En bostadsförsörjning i balans med efterfrågan på bostäder

En översyn skulle också kunna göras över vilka regionala statliga sektorsuppgifter som skulle kunna tas över av länsstyrelsen, inte genom samverkan utan genom faktiskt övertagande av verksamhet. Genom detta skulle länsstyrelserna bli en stark regional kraft för all hållbar utveckling – ekonomiskt, miljömässigt och socialt.

Beslut

I detta ärende har Berit Andnor Bylund beslutat. Verksamhetsutvecklare Ann-Christin Kjellson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsrådet Ingrid Lovén samt avdelningscheferna Lars Olsson och Markus Forslund deltagit.

Berit Andnor Bylund

Ann-Christin Kjellson

